ĀDAŽU NOVADS

PLŪDU UN KRASTA RISKU APDRAUDĒJUMU NOVĒRŠANA ĀDAŽU NOVADĀ

ĀDAŽU NOVADA RAKSTUROJUMS

- Ādažu novads atrodas Rīgas plānošanas reģiona teritorijā, Latvijas centrālajā daļā, 25 km attālumā uz ziemeļiem no Rīgas pilsētas. Ādažu novada kopējā teritorija – 243,342 km2 un tajā 2026. gada oktobrī bija deklarēti **25 261** iedzīvotāji;
- Ādažu novadā ir divas pilsēta Ādaži un Carnikava (no 2026.gada 22.augusta) un **20** ciems;
- **Novada teritoriju šķērso 7 upes** – Gauja, Lilaste, Langa, Dzirnupe, Puska, Melnupe un Cimeļupe (Lilaste ir Ādažu un Saulkrastu novadu robežupe).
- Ādažu novada pašvaldības administratīvajā teritorijā ir šādi **publiskie ūdeņi:** Gauja, Lielais Baltezers, Mazais Baltezers, Dūņezers, Dzirnezers, Garezeri, Dūņezers, Gaujas – Daugavas kanāls.

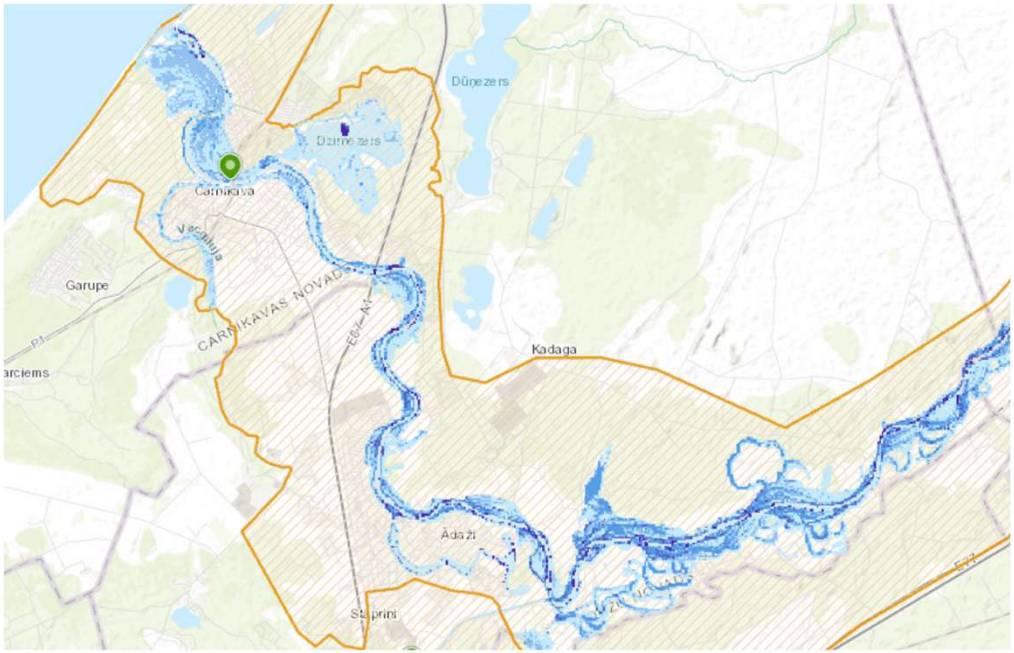

PLŪDU RISKI ĀDAŽU NOVADĀ

- Ādažu novadā ietilpstošā Carnikava un Ādažu pagasts ir noteiktas kā **nacionālās nozīmes plūdu riska teritorijas.**
- Ādažu novads ietilpst **Gaujas upju baseina apgabalā.**
- Galvenās plūdu risku teritorijas ir pie Ādažiem un Carnikavas, kuras apdraud:
  - *pavasara plūdi, ko izraisa sniega kušanas ūdeņi, kā arī ledus sastrēgumi;*
  - *vižņu veidošanās;*
  - lietusgāžu izraisītie plūdi;
  - jūras un ZR/R vēja ietekmē izraisītie vējuzplūdi, tie veicina arī krastu izskalošanu un plūdu draudu pieaugumu.

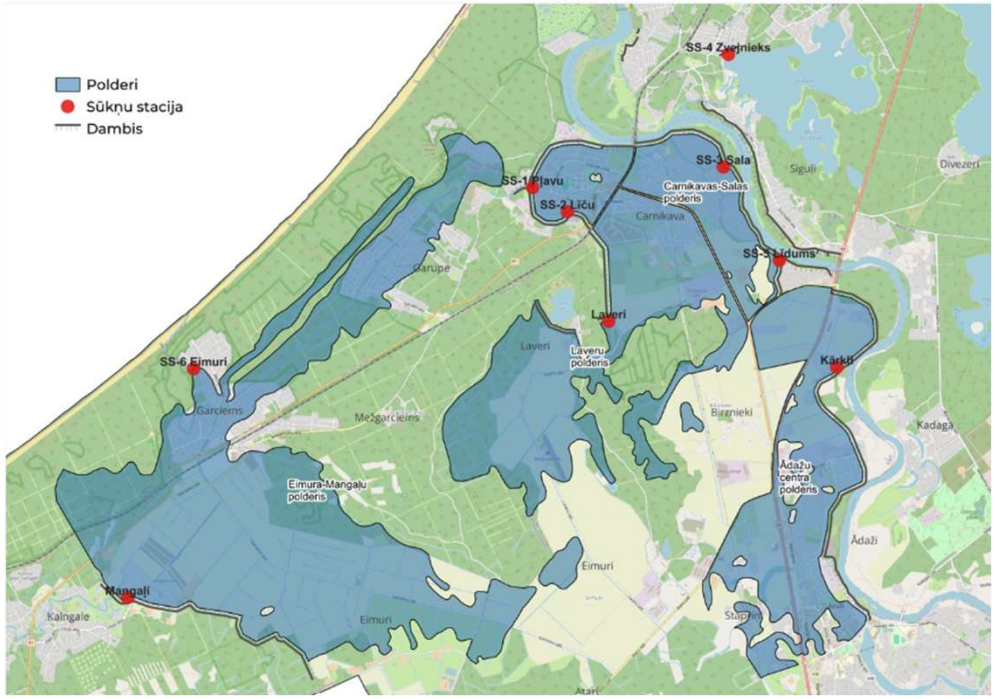
Tiek prognozēta šo plūdu risku iespējama palielināšanās saistībā ar klimata pārmaiņām.

AIZSARGDAMBJI

- Ādažu novada teritorijā plūdu risku novēršanai ir izbūvēti kopumā 12 aizsargdambji.
- Dambju sistēma ir labā tehniskā stāvoklī – lielākoties to rekonstrukcijai vai jaunbūve veikta 2015. - 2020.gadu periodā.

Nr.p.k.	Aizsargdambja nosaukums	Atrašanās vieta	Garums, km	Ekspluatācijas gads	Aizsargdambja augstums m LAS
1	Ādažu centra poldera aizsargdambis	Autoceļa A1 tilta- Kadagas tiltam, Ādažu pagasts pik.00/00-58/50	5,850	2015.gads un 2020.gads	4,65-5,61
2	Salas aizsargdambis D-2	Dzelzceļa tilta (Stacijas iela)-Autoceļam V45, Carnikava, pik. 00/00-32/83	3,283	2015.gads	3,35-4,51
3	Līdums -2 aizsargdambis D-3	Kļavu iela 12-mājām "Atvari",Carnikava, 00/00-06/89	0,689	2015.gads	3,35-4,51
4	Carnikavas centra poldera aizsargdambis D-1	Stacijas iela- Gaujas ielai, Carnikava, D-1 pik.00/00-27/67	2,767	2015.gads	3,35-4,51
5	Poču-Jaunzemnieku aizsargdambis D-8	Poču iela, Carnikava pik.00/00-04/00	0,400	2015.gads	2,85
6	Laveru poldera aizsargdambis D-1	Laveri, Carnikavas pag. pik. 00/00-13/30	1,330	1975. gadā.	3,25
7	Laveru poldera aizsargdambis D-2	Laveri, Carnikavas pag. pik. 00/00-06/66	0,66	Nav precīzi zināms	
8	Eimuru-Mangaļu poldera aizsargdambis D-1	Eimuri, Carnikavas pagasts pik. 00/00-33/66	3,366	Nav precīzi zināms	
9	Siguļu aizsargdambis D-5	Siguļi, Gauja, Carnikavas pag., pik. 00/00-29/34	2,934	2016.gads	3,30-4,20
10	Aizsargdambis D-2	Svētelu iela, Gauja, Carnikavas pag., pik. 00/00-05/05	0,505	2015.gads	2,80
11	Aizsargdambis D-3	Gauja, Carnikavas pag., pik.00/00-00/39	0,039	2015.gads	2,80
12	Aizsargdambis D-1	Dzērveņu iela 2, Gauja, Carnikavas pag., pik.00/00-02/57	0,257	2015.gads	3,20

SŪKŅU STACIJAS

- Ādažu novada pašvaldības teritorijā ir **9 sūkņu stacijas**, 1 caurteka-aizvars, 1 slūžas un 1 Gaujas-Daugavas kanāls.
- Lai nodrošinātu sistēmas pilnvērtīgu un kvalitatīvu darbību, ir nepieciešama vēl 2 sūkņu staciju rekonstrukcija - Mangaļu poldera SS "Mangaļi" un Laveru poldera SS ''Laveri''. Šīs polderu sūkņu stacijas tiek plānotas pieteikt konkursam EKII atbalsta programmai.

Nr.p.k.	Sūkņu stacijas, slūžas un aizvars	Atrašanās vieta	SS jauda	Ekspluatācijas gads
1	SS1 "Pļavu"	Carnikava, D-1 pik. 15/95 Ziedu ielas galā Pļavu ielā, kad.80520040854	6 kW (ražīgums 100 l/s) (1 sūknis)	2015.gads
2	SS2 "Līču"	Carnikava, D-1 pik.23/75 Vēju un Līču ielas krustojumā, kad.80520040835	6 kW (ražīgums 100 l/s) (1 sūknis)	2015.gads
3	SS3 "Sala"	Carnikava, Straumes iela, kad.80520051219	kopā 35 kW (kopējais ražīgums 0,72m3/s) (2 sūkņi)	2015.gads
4	SS4 "Zvejnieks"	Carnikavas pagasts, Dzērveņu iela 2, Gauja, kad.80520022193	kopā 20 kW (kopējais ražīgums 0,35m3/s) (2 sūkņi)	2015.gads
5	SS6 "Eimuri"	Carnikavas pagasts, Kalnu iela 3, Garupe, kad.80520081208	kopā 81 kW (kopējais ražīgums 1,95-2,25 m3/s) (3 sūkņi)	2013.gads
6	SS5 "Līdums"	Carnikava, Kļavu iela 12 kad.80520051317	kopā 35 kW (kopējais ražīgums 0,72m3/s) (2 sūkņi)	2015.gads
7	Ādažu poldera SS "Kārkli"	Kārklu iela 12, Ādaži, kad.80440040737	kopā 80 kW (kopējais ražīgums 0,7m3/s) (2 sūkņi)	2020.gads
8	Laveru poldera SS "Laveri"	Laveri, Carnikavas pagasts, kad. 80520051220	kopā 80 kW (kopējais ražīgums 2,1m3/s) (2 sūkņi).	Rekonstruēta 2002.gadā
9	Mangaļu poldera SS "Mangaļi"	Carnikavas pagasts, Kalngale, Ūbeļu iela, kad. 80520070546	40 kw (ražīgums 0,7m3/s) (1 sūknis)	1980.gads
10	Caurteka-aizvars Vējupes-Gaujas	Ādaži, kad.Nr. 80440070443		2015.gads
11	Slūžas uz Dzirnupes	Siguļi, Carnikavas pag., kad.Nr. 80520030502		2016.gads
12	Gaujas-Daugavas kanāls	Ādaži, kad.Nr.80440110061		Apsaimnieko ZMNĪ 2020.gads

ĪSTENOTIE PROJEKTI KOPŠ 2010. GADA

Kopš 2010. gada Ādažu novadā (t.sk. arī bijušajā Carnikavas novadā) īstenoti vairāki nozīmīgi plūdu risku novēršanas un hidrotehniskās infrastruktūras attīstības projekti. Kopējās investīcijas **pārsniedz 12,7 miljonus eiro**, no kuriem ap **9,7 miljoni EUR piesaistīti no Eiropas Savienības fondiem** – Eiropas Reģionālās attīstības fonda (ERAF) un Eiropas Lauksaimniecības fonda lauku attīstībai (ELFLA).

Nr.	Projekta nosaukums	Laiks	Finansējums	Mērķis	Galvenās aktivitātes	Rezultāts
1	**Plūdu risku novēršanas pasākumi Ādažu novada teritorijā**	2012–2014	1 366 215 EUR (ERAF)	Novērst plūdu risku Ādažu centrā	Dambja rekonstrukcija, 2 regulatoru izbūve, atbalstsiena	Aizsargāti 3070 iedzīvotāji, 521 ha
2	**Plūdu risku samazināšanas pasākumi Carnikavas novadā**	2012–2015	4 374 164 EUR (ERAF)	Aizsardzība pret plūdiem Gaujas un Vecgaujas piekrastē	Dambji (6,89 km), sūkņu stacijas, jauni dambji (4,35 km), krasta nostiprinājumi	Aizsargāti 5140 iedzīvotāji, 437 ha
3	**Eimuru–Mangaļu poldera infrastruktūras uzlabošana**	2011–2013	284 572 EUR (ELFLA 75%)	Meliorācijas infrastruktūras uzlabošana	Sūkņu stacija "Eimuri", grāvju tīrīšana Garciemā	—
4	**Plūdu un krasta erozijas riska novēršana (1. daļa)**	2019–2024	3 207 803 EUR (ERAF, valsts, pašvaldība)	Plūdu un erozijas riska samazināšana Ādažos	Dambja atjaunošana (2,9 km), sūkņu stacija, Gaujas krasta nostiprināšana (1,3 km)	Aizsargāti 2770 iedzīvotāji, 16 piesārņojuma objekti
5	**Plūdu un krasta erozijas riska novēršana (2. daļa – netiks realizēts šajā plānošanas periodā)**	2021–2027	2 015 693 EUR (plānots ERAF)	Infrastruktūras turpinājums	Jauns dambis, sūkņu stacija, krasta nostiprinājumi, ceļa un Upmalu dambja izbūve	Kopā ar 1. daļu: 6925 iedzīvotāji, 35 objekti
6	**Gaujas–Daugavas kanāla pārbūve**	2018–2021	3 372 849 EUR (ERAF, valsts)	Samazināt plūdu risku valsts nozīmes ūdensnotekās	Kanāla pārbūve (3,1 km)	Aizsargāti 937 iedzīvotāji (Ādaži + Garkalne)
7a	**Eimuru-Mangaļu poldera meliorācijas grāvju atjaunošana Carnikavas novadā”**	2019	141 509 (ELFLA 90%)	Meliorācijas sistēmu atjaunošana	Grāvju tīrīšana 7,4 km	—
7b	**Ieguldījumi materiālajos aktīvos – Ādažu un Carnikavas novadu meliorācijas sistēmu pārbūve**	2015–2017	278 227 EUR (ELFLA 90%)	Meliorācijas infrastruktūras uzlabošana	Caurteku, drenu, grāvju pārbūve 8,3 km	—

Kopējais ieguvums novadam un iedzīvotājiem:

- Būtiski samazināts plūdu risks gan pilsētu, gan lauku teritorijās.
- Aizsargātas vairākas kritiskas infrastruktūras un dzīvojamās teritorijas.
- Veicināta ilgtspējīga teritorijas attīstība un nodrošināta drošība vairāk nekā 15 000 iedzīvotāju.

Novērst plūdu un krasta erozijas risku apdraudējumu Ādažu novadā, pirmā daļa

Lai mazinātu plūdu riskus Ādažu teritorijā, tika īstenots projekts **“Plūdu un krasta erozijas riska novēršana Ādažu novadā**”, kura ietvaros tika realizētas šādas aktivitātes:

1.kārta (2019-2020)

- Ādažu centra poldera aizsargdambis D-1 pārbūve no A1 šosejas līdz Kārklu polderu sūkņu stacijas 2,9km garā posmā.
- Sūkņu stacijas pārbūve (Kārklu iela 12).

2.kārta (2021-2024)

- Gaujas krasta nostiprinājumi 3 posmos– kopumā 1,3 km garumā kritiskajās vietās, lai novērstu eroziju sekas.

Projekta kopējais finansējums:

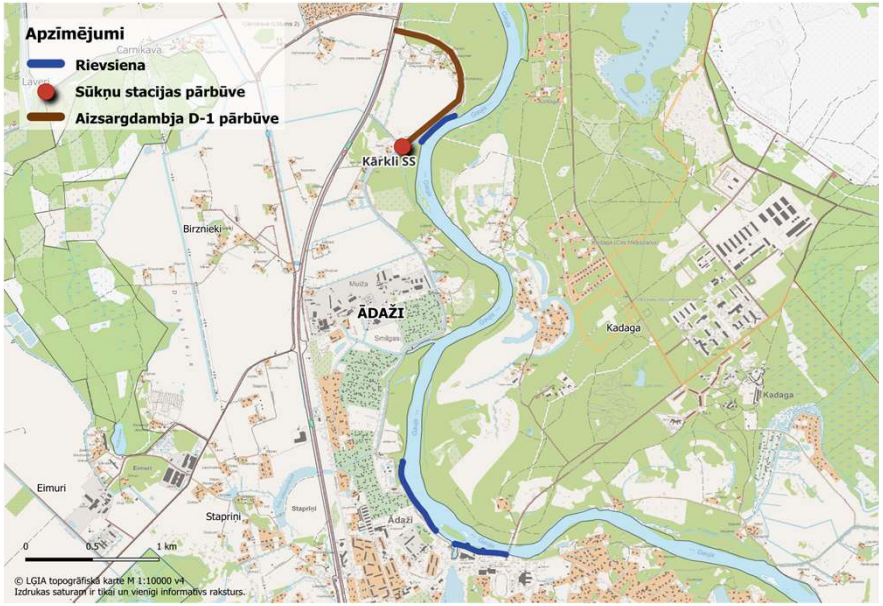
- Kopā plānotais finansējums – 3 207 803 euro, t.sk.
- ERAF atbalsts (27,94%) – 896 258 euro;
- Pašvaldības līdzfinansējums (65,76%) – 2 109 451 euro;
- Valsts finansējums (6,30%)- 202 092 euro.

Projektā sasniegtie mērķi:

- Pārbūvēts aizsargdambis D-1– 2,9 km garumā;
- Pārbūvēta polderu sūkņu stacija;
- Izbūvēti Gaujas upes kreisā krasta nostiprinājumi- 1,3km garumā;
- Iedzīvotāju skaits, kas ir pasargāti no applūšanas 2770 un 16 piesārņojuma objekti.

Izaicinājumi:

- Būvniecības izmaksu pieaugums;
- Gaujas upes neprognozējamība.

BŪVNIECĪBAS PROCESS 2019-2024 gads

ĀDAŽU NOVADA PAŠVALDĪBA

IKDIENAS UZTURĒŠANA

Ādažu novada pašvaldības aģentūra ''Carnikavas komunālserviss'' kā īpašuma apsaimniekotāja katru gadu saskaņā ar normatīvajiem aktiem veic hidrotehnisko būvju un meliorācijas sistēmas apsaimniekošanu, apsekošanu un uzraudzību.

- **Aizsargdambji un krasta nostiprinājumi**
  Apsekošana, zāles pļaušana, izskalojumu, nosēdumu un bebru radīto bojājumu novēršana.

- **Polderu sūkņu stacijas**
  Ūdens līmeņu un sūkņu darbības kontrole, restu tīrīšana, iekārtu apkope un remonti.

- **Ūdensnotekas, grāvji un caurtekas**
  Aizauguma un sanesumu novākšana, aizsprostojumu likvidēšana un caurplūdes nodrošināšana.

- **Slūžas un aizvari**
  Konstrukciju un mehānismu pārbaude, aizvaru darbināšana atbilstoši ekspluatācijas režīmam.

- **Uzraudzība un gatavība plūdiem**
  Pastiprināta kontrole pirms paliem un pēc plūdiem.

Regulāra uzturēšana saglabā būvju darbspēju un palīdz laikus novērst bojājumus.

PALDIES PAR UZMANĪBU!
ĀDAŽU
NOVADS